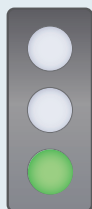

PRZEDMIOT KOMUNIKATU: Komisja zamierza znieść obowiązek uzyskania zgody na pomoc publiczną dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (SGEI) o wartości do 500 tys. euro.

STRONY ZAANGAŻOWANE: odbiorcy pomocy na świadczenie SGEI, instytucje publiczne przyznające pomoc na świadczenie SGEI

ZA:

- Możliwości działania, w szczególności gmin świadczących usługi na rzecz społeczeństwa, będą szersze, a koszty administracyjne zmniejszone.
- Pomoc dla świadczenia SGEI o wartości do 500 tys. euro generalnie nie narusza zasady swobody świadczenia usług.
- Możliwość jednoczesnego otrzymywania pomocy na świadczenie SGEI oraz pomocy wynikającej z rozporządzenia *de minimis* może ułatwić świadczenie SGEI

PRZECIW: · -

TREŚĆ

Tytuł

Projekt C(2011) 9381 Rozporządzenia Komisji z 20 grudnia 2011 r., w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU) w przypadku **pomocy *de minimis***, przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.

Treść

› Kwestie ogólne

- Co do zasady, pomoc publiczna uznawana jest za niezgodną z zasadami funkcjonowania rynku wewnętrznego, jest więc zakazana (art. 107 (1) TFEU). Jeśli mimo to Państwa Członkowskie chcą przyznać taką pomoc, muszą uprzednio zwrócić się o zgodę do Komisji Europejskiej (art. 108 (3) TFEU).
- Rada Unii Europejskiej może ustalić warunki, od których spełnienia zależeć będzie uznanie pomocy publicznej za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego, a więc nie podlegającą obowiązkowi uzyskania aprobaty Komisji (art. 109 TFEU).
- Rada UE upoważniła Komisję [Rozporządzenie Rady (EC) nr 994/98] do przyjęcia przepisów w sprawie stosowania unijnego prawa dotyczącego pomocy publicznej w przypadkach pomocy *de minimis* (art. 2 Rozporządzenia). Rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis*, przyjęte przez Komisję na mocy przekazanych uprawnień [REG (EC) nr 1998/2006] ma zastosowanie do wszystkich rodzajów pomocy w świadczeniu usług publicznych. Zgodnie z tym rozporządzeniem, bez uprzedniego zwracania się o aprobatę Komisji można, raz na trzy lata podatkowe, przyznać pomoc w wysokości do 200 tys. euro.
- Obecnie proponowane rozporządzenie ma uzupełnić obowiązujące aktualnie rozporządzenie ws. pomocy *de minimis*, i ma być stosowane w szczególności w przypadku pomocy dla podmiotów świadczących SGEI.
- W rozporządzeniu tym nie wyjaśniono dokładnie, czym są usługi SGEI, można to jednak wywnioskować z ogólnych przepisów regulacyjnych, dotyczących pomocy publicznej.
 - Działalność gospodarcza oznacza sytuację, w której towary i usługi są oferowane na rynku,
 - Działalność musi być prowadzona w interesie ogólnym: decyzja, czy tak jest, należy do Państw Członkowskich. Komisja rezerwuje sobie jednak prawo do przeglądu ocen dokonanych przez Państwa Członkowskie.
- Pomoc dla podmiotów świadczących SGEI nieobjęta obowiązkiem uzyskania uprzedniej zgody Komisji może sięgać 500 tys. euro w okresie trzech lat podatkowych (art. 2 (1)). SGEI są bowiem postrzegane jako działalność nie odpowiadająca wszystkim kryteriom definiującym z art. 107 (1) TFEU, w szczególności SGEI nie naruszają ani nie grożą naruszeniem konkurencji, a także nie mają negatywnego wpływu na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi.

› Zakres

- Rozporządzenie dotyczy wszystkich usług SGEI (art. 1 (1)).
- Wyjęta spod przepisów rozporządzenia jest wszelka pomoc wyjęta również spod zakresu obowiązywania Rozporządzenia *de minimis*. Chodzi o (art. 1 (2)):
 - pomoc udzielaną przedsiębiorstwom zajmującym się rybołówstwem, o ile nie świadczą one usług SGEI, takich jak usuwanie odpadów z mórz;
 - pomoc udzielaną przedsiębiorstwom zajmującym się produkcją, przetwarzaniem i marketingiem niektórych produktów rolnych,
 - pomoc przyznawaną niektórym formom działalności związanej z eksportem,
 - pomoc przyznawaną pod warunkiem, że beneficjenci będą faworyzować towary rodzime kosztem importowanych,
 - pomoc przyznawaną przedsiębiorstwom z sektora węglowego,
 - pomoc przedsiębiorstwom transportowym na pozyskanie pojazdów do transportu drogowego,
 - pomoc przedsiębiorstwom znajdującym się „w tarapatach”.

Analiza z dnia 6 lutego 2012 r.

- › **Warunki zwolnienia z obowiązku notyfikacji przypadków pomocy publicznej, udzielanej dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym**
 - Pomoc dla danego przedsiębiorstwa na świadczenie SGEI nie może w okresie trzech lat podatkowych – licząc łącznie z rokiem trwającym - przekraczać sumy 500 tys. euro (art. 2 (2)).
 - W przypadku, gdy pomoc przyznawana jest w formie kredytu lub zastrzyku kapitału, ustalonego progu nie może przekroczyć faktycznie wypłacona kwota (art. 2 (3) zdanie 1).
 - Gdy pomoc udzielana jest w formie gwarancji, ustalonego progu nie powinna przekraczać gwarantowana część danego kredytu (art. 2 (3) zdanie 2).
 - Przedsiębiorstwo może otrzymać pomoc zarówno na mocy niniejszego rozporządzenia, jak i Rozporządzenia *de minimis*, o ile łączna suma wsparcia nie przekroczy 500 tys. euro (art. 2 (6) zdanie 1).
 - Pomocy udzielonej na mocy niniejszego rozporządzenia nie wolno łączyć z:
 - pomocą przyznawaną na podstawie innego rozporządzenia dotyczącego tych samych usług, jeśli jej wartość przekracza próg zapisany w tych przepisach (art. 2 (5)).
 - innymi świadczeniami wyrównawczymi na rzecz tych samych SGEI, niezależnie od tego, czy stanowią one pomoc publiczną czy nie (art. 2 (6) zdanie 2).
 - Jeśli ogólna wartość pomocy przyznanej przedsiębiorstwu przekracza ustalony próg, obowiązek uzyskania pozwolenia dotyczy również części pomocy mieszczącej się w limicie (art. 2 (4)).
- › **Przyznawanie pomocy i monitoring**
 - Pomoc nie może być przyznana, zanim odpowiednie krajowe organy nie sprawdzą, czy pomoc przyznana wcześniej nie przekracza limitu, oraz czy nie zostały naruszone przepisy dotyczące łączenia różnych rodzajów pomocy (art. 3 (1) podparagraf 2). Państwa Członkowskie muszą zdecydować, czy:
 - zobowiązać przedsiębiorstwa do ujawniania faktu otrzymania pomocy, by umożliwić nadzór nad jej wykorzystaniem (art. 3 (1) podparagraf 1 zdanie 4), czy też
 - stworzyć rejestr zawierający wszelką przyznaną pomoc *de minimis* (art. 3 (2)).
 - Decyzja danego kraju ws. przyznania pomocy musi zawierać informacje nt. przybliżonej wielkości pomocy, charakteru wspieranych SGEI oraz jasno informować, że stanowi pomoc *de minimis*, zgodną z niniejszym rozporządzeniem (art. 3 (1) podparagraf 1, zdanie 1).
 - Państwa Członkowskie muszą przechowywać wszelkie dane dotyczące przyznanej pomocy przez okres 10 lat (art. 3 (3) zdanie 2, 3 i 4).
 - Na żądanie Komisji Państwa Członkowskie muszą przedstawić wszelkie związane z pomocą informacje, w celu ich oceny. Dotyczy to również danych dotyczących pomocy przyznanej przedsiębiorstwom na zasadach ogólnych rozporządzenia *de minimis* (art. 3 (3) zdanie 5).
- › **Przepisy przejściowe**
 - Rozporządzenie dotyczy również pomocy przyznanej przed wejściem w życie dokumentu. Jeśli dane przypadki pomocy nie spełniają warunków opisanych w rozporządzeniu, Komisja dokona ich przeglądu zgodnie z odpowiednią procedurą (art. 4 podparagraf 1).
 - Rozporządzenie obowiązywać będzie do 31 grudnia 2018 r. Po tym terminie pomoc *de minimis* na świadczenie usług SGEI może być udzielana jeszcze przez okres 6 miesięcy (art. 5 podparagraf 2 w powiązaniu z art. 4 podparagraf 2).

Zmiany w porównaniu ze stanem obecnym

Do tej pory pomoc dla podmiotów świadczących usługi publiczne była ograniczona do kwoty 200 tys. euro w ciągu trzech lat podatkowych. W przyszłości górny limit wsparcia SGEI będzie podniesiony do 500 tys. euro.

Uwagi Komisji dotyczące zasady pomocniczości

Komisja nie odniosła się do zasady pomocniczości.

Procedura legislacyjna

Termin nieustalony

Przyjęcie przez Komisję Europejską

Podmioty uczestniczące w procesie politycznym

Prowadząca Dyrekcja Generalna:

Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji

Komisje Parlamentu Europejskiego

Parlament Europejski zostanie poinformowany dopiero przed przyjęciem Rozporządzenia

Sposób decyzji w Radzie Unii Europejskiej

Rada UE zostanie poinformowana dopiero przed przyjęciem Rozporządzenia

Szczegóły legislacyjne

Podstawa prawna

Rozporządzenie REG (EC) nr 994/98 Rady UE z 7 maja 1998 r.

Forma kompetencji prawnych

Kompetencje wyłączne (art. 3 (1) lit. b TFEU)

Procedura legislacyjna

Procedura *sui generis* [REG (EC) nr 994/98]

Analiza z dnia 6 lutego 2012 r.

OCENA

Ocena wpływu na gospodarkę

Podniesienie maksymalnej wielkości pomocy udzielanej podmiotom świadczącym usługi w ogólnym interesie gospodarczym do 500 tys. euro rozszerza przestrzeń do działań, w szczególności dla gmin odpowiedzialnych za funkcjonowanie instytucji społecznych. Usługi w tej skali, świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, to zwykle podstawowe usługi na rzecz społeczeństwa, typowe na poziomie lokalnym. Lokalne władze mogą najlepiej określić, które usługi SGEL zasługują na wsparcie i w jaki sposób najlepiej je zapewnić. Co więcej, jak słusznie zauważa Komisja, tego rodzaju pomoc publiczna z zasady nie narusza reguły swobodnego przepływu usług pomiędzy Państwami Członkowskimi – po pierwsze ze względu na niewielkie znaczenie SGEL, a po drugie z racji tego, że mają one ograniczony, częściej regionalny niż międzynarodowy zasięg.

Poszerzenie możliwości pomocy nie spowoduje również jakichkolwiek zakłóceń konkurencji na rynkach lokalnych. Istniejące krajowe i międzynarodowe przepisy w zakresie zamówień publicznych, a w szczególności wymogi dotyczące składania ofert będą wciąż miały zastosowanie w przypadku przyznawania pomocy podmiotom świadczącym SGEL.

Możliwość połączenia pomocy *de minimis* na świadczenie SGEL ze wsparciem uzyskanym na warunkach ogólnych rozporządzenia *de minimis* da przedsiębiorstwom możliwość uzyskania więcej niż jednego grantu, a przez to ułatwi świadczenie SGEL.

Rozporządzenie podtrzymuje przepisy szczegółowe i wyjątki, ujęte w rozporządzeniu *de minimis*, więc zbieżność obu aktów prawnych jest zapewniona.

Wpływ na efektywność i indywidualne prawo wyboru

Obciążenia administracyjne, nałożone na krajowe podmioty i władze zostaną zmniejszone, bowiem pomoc o wielkości od 200 do 500 tys. euro zostanie zwolniona z obowiązku uzyskania zgody. Również przedsiębiorcy otrzymujący pomoc zostaną zwolnieni z obowiązku przedstawiania rachunku kosztów.

Inaczej jest jednak w przypadku zasygnalizowanego obowiązku ujawniania wszystkich przypadków uzyskania pomocy *de minimis* przyznanej danemu przedsiębiorcy – zarówno poprzez centralny rejestr zarządzany przez Państwo Członkowskie, jak i w formie deklaracji przedstawianych przez zainteresowane przedsiębiorstwo. Tu pewien wysiłek będzie konieczny – tym większy, że możliwe będzie łączenie pomocy.

Pomysł stworzenia centralnego rejestru wydaje się lepszy. W tym rozwiązaniu nadzór prowadzony jest przez państwo, więc przedsiębiorstwa nie są obciążane nowymi kosztami. To wyjście jest bardziej przejrzyste i łatwiejsze do monitorowania, pod warunkiem, że Komisja uzna to za niezbędne. Jest zrozumiałe, by Państwa Członkowskie o zbyt wątych strukturach administracyjnych miały możliwość zwrócenia się o informacje do samych przedsiębiorstw.

Ocena prawna

Kompetencje

Nie budzą wątpliwości.

Pomocniczość

Zasady pomocniczości nie stosuje się – Rozporządzenie leży w wyłącznych kompetencjach UE (art. 3 (1) lit. b TFEU)

Proporcjonalność

Działanie wstecz rozporządzenia w przypadku pomocy na świadczenie SGEL przyznanej przed wejściem w życie nowych przepisów nie budzi wątpliwości – maksymalny próg przewidziany w rozporządzeniu jest bowiem wyższy niż określony w warunkach ogólnych rozporządzenia *de minimis*. Dlatego też nadanie przepisom mocy wstecznej jest korzystne dla beneficjentów.

Zgodność z prawem UE

Rozporządzenie może zostać przyjęte nie szybciej niż 12 lutego, Komisja nie może bowiem przyjąć dokumentu zanim wszyscy zainteresowani nie będą mieli szansy odnieść się do projektu. Komisja opublikowała go 11 stycznia 2012 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i dała miesiąc na przedstawienie opinii [art. 6 REG (EC) nr 994/98]. Rozporządzenie nabierze mocy prawnej dzień po opublikowaniu go w Dzienniku Urzędowym UE.

WNIOSKI

Rozporządzenie rozszerza uprawnienia krajowych instytucji i władz, przyznających pomoc na świadczenie SGEL, a jednocześnie zmniejsza obciążenia biurokratyczne. Fakt, że pomoc dla SGEL będzie mogła wynosić 500 tys. euro nie narusza zasady swobodnego przepływu usług. Możliwość połączenia pomocy otrzymywanej na świadczenie SGEL z pomocą przyznaną na warunkach ogólnych rozporządzenia *de minimis* może ułatwić świadczenie SGEL.

Centrum für Europäische Politik (Centrum Polityki Europejskiej, CEP) jest niemiecką organizacją pozarządową, która na bieżąco monitoruje i analizuje procesy legislacyjne prowadzone na poziomie Unii Europejskiej oraz dzieli się tą wiedzą z politykami, naukowcami, mediami i ogółem społeczeństwa.

Więcej informacji: www.cep.eu

Fundacja FOR jest organizacją pozarządową, która prowadzi działania sprzyjające rozwojowi instytucji demokratycznych oraz wzmocnieniu społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Więcej informacji: www.for.org.pl